

На основу члана 119. став 1. тачка 1) и члана 109. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017 - даље: Закон) Школски одбор је на седници одржаној дана 23.3.2018. године донео следећи

**ПРАВИЛНИК
О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ
УЧЕНИКА ОШ „ВАСА ПЕЛАГИЋ“ ЛЕСКОВАЦ
(773/2011, 1214/2013, 392/2018)
-пречишћен текст-**

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником регулишу се обавезе и одговорности ученика, дисциплинска одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика, васпитне и васпитно -дисциплинске мере, поступак утврђивања дисциплинске одговорности ученика и изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере, правна заштита ученика и поступак утврђивања материјалне одговорности ученика Основне школе " Васа Пелагић " у Лесковцу (даље: Школа).

II ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
 - 2) поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа школе;
 - 3) ради на усвајању знања, вештина и вредностних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике.
 - 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
 - 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
 - 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
 - 8) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
- Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која прописује Школа.

III ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Васпитни рад са ученицима

Члан 3

Са учеником који врши повреду понашања или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

2. Врсте повреда обавеза ученика и васпитне и васпитно-дисциплинске мере

Члан 4.

Ученик може да одговара само за повреду обавезе која је у време извршења била прописана посебним законом или општим актом Школе.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавеза утврђену општим актом школе и овим Правилником, за тежу повреду обавеза која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 110. -112. Закона о основама система образовања и васпитања.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање из Школе до 25 часова;
2. ометање рада у свом или другом одељењу;
3. недолично понашање према ученицима;
4. недолично понашање према наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у Школи;
5. непоштовање одлука надлежних органа Школе;
6. непоштовање прописаних правила понашања у Школи;
7. необавештавање родитеља о резултатима свог учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, стручних сарадника и других наставника;
8. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и друге имовине Школе;
9. оштећење или уништење личних ствари и пр ибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
10. недолажење на часове додатне и допунске наставе;
11. нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница и зелених површина, писање по зидовима и слично);
12. одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно васпитног рада у Школи и ван ње;
13. коришћење мобилног телефона за разговор на часу и слушање музике;
14. излазак са часа и ометање наставе у другим одељењима галамећи и правећи буку;
15. прскање водом других ученика и просторија школе,
16. уношење снега у школу и гађање грудвама ученика у просторијама школе и дворишту;
17. изазивање нереди у школи или у дворишту школе;
18. изазивање опште опасности по безбедност ученика и запослених без тежих последица;
19. неоправдано кашњење на часове – наставу.

Члан 5.

Теже повреде обавеза ученика су:

1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцију коју води школа или друга организација односно орган;
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине школе, привредниг друштва, предузетника, ученика или запосленог;
4. поседовање, подстрекивање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;
5. уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице ;
6. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се

остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе.

9. учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

Члан 6.

За лакшу повреду обавеза ученика, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, без вођења васпитно-дисциплинског поступка, могу да се изрекну следеће васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа.

Васпитна мера из става 1. овог члана може се изрећи ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања.

Школа је дужна да уз учешће родитеља односно другог законског заступника појача васпитни рад предузимајући следеће активности:

- појача васпитни рад у оквиру одељенске заједнице,
- стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, социјалног радника,

Тима за безбедност и посебних тимова,

- када је неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Ако школа није претходно предузела активности из става 3. овог члана, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 7.

За тежу повреду обавезе ученика из члана 5. овог Правилника изриче се васпитно – дисциплинска мера : укор директора и укор Наставничког већа.

Члан 8.

За учињену повреду забране из члана 110. - 112. Закона о основама система образовања и васпитања изриче се васпитно–дисциплинска мера:

- укор директора или укор наставничког већа,
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља, односно другог законског заступника.

Забрана из члана 110. - 112. Закона о основама система образовања и васпитања је да у школи је:

Забрана дискриминације: У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и

породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације. Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања: У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи. Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог. Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог. Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом. Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства. Под социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе. Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације. Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство: Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Члан 9.

Опомена одељењског старешине изриче се за лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са часова до 8 часова.

Опомена се изриче усмено или у писаном облику .

Усмена опомена се изриче непосредно или пред одељењском заједницом.

Писмена опомена се уноси у ђачку књижицу.

Члан 10.

Укор одељењског старешине изриче се за лакшу повреду, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником, за коју се изриче мера опомене одељењског старешине, као и за неоправдано изостајање са часова од 9 до 17 часова.

Члан 11.

Укор одељењског већа изриче се ученицима за лакшу повреду обавеза ученика, лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског

старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика, као и за неоправдано изостајање са часова од 18 до 25 часа.

Оцењивање владања ученика

Члан 12.

За изречену опомену се не смањује оцена из владања.

За изречену васпитну меру укор одељењског старешине оцена из владања се може смањити на врлодобар (4).

За изречену васпитну меру – укор одељењског већа оцена из владања се може смањити на добар (3).

За изречену васпитно–дисциплинску меру ученику се смањује оцена из владања. За изречену васпитно–дисциплинску меру укор директора оцена из владања се може смањити на врлодобар (4) или добар (3), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду, а за васпитно дисциплинску меру укора Наставничког већа оцена из владања на задовољавајуће (2) или незадовољавајуће (1).

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе у складу са школским програмом .

На оцену из владања не утичу оцене из обавезног предмета.

Закључну оцену из владања на предлог одељењског старешине утврђује одељењско веће.

Члан 13.

За неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова ученику се изриче васпитна мера:

- 1) до 8 неоправдана изостанка изриче се усмена опомена;
- 2) од 9 до 17 неоправдана изостанка изриче се укор одељењског старешине;
- 3) од 18 до 25 неоправданих изостанака изриче се укор одељењског већа.

Одељењски старешина је дужан да писмено обавести родитеља, односно другог законског заступника о неоправданом изостајању ученика са наставе и других облика образовно-васпитног рада.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе 26 – 35 часова и уз то је чинио лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно–дисциплинска мера укор директора и смањење оцене из владања на 4.

Када је број неоправданих изостанака 36 – 45 часова, а ученик чини и лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно–дисциплинска мера укор директора и смањење оцене из владања на 3.

За неоправдано изостајање са наставе преко 46 - 55 часова, а ученик чини и лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно–дисциплинска мера укор Наставничког већа и смањење оцене из владања на 2.

За неоправдано изостајање са наставе преко 56 часова, а ученик чини и лакше повреде обавеза, ученику се изриче васпитно–дисциплинска мера укор Наставничког већа и оцена из владања се смањује на 1.

Оцена из владања смањује се ученику и за остале теже повреде обавеза прописане Законом и овим правилником. При доношењу одлуке о изрицању васпитно– дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којим је повреда учињена, раније понашање ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука Наставничког већа о васпитно–дисциплинској мери доноси доноси се већином гласова од укупног броја чланова Наставничког већа.

Члан 14.

Ученик не може бити искључен из школе.

Члан 15.

За учињену повреду забране из члана 110.-112. Закона о основама система образовања и васпитања изриче се васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора или укор наставничког већа
- 2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 16.

Телесно кажњавање ученика није дозвољено.

Васпитне и васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

За учињену повреду обавеза ученика се може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере ученику се одређује и обавеза обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

3. Поступак утврђивања васпитно - дисциплинске одговорности ученика и изрицања васпитно-дисциплинске мере

Члан 17.

Васпитно-дисциплинска мера не може се изрећи ако претходно није спроведен васпитно-дисциплински поступак.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор, закључком, најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавезе ученика или учињене повреде забране из члана 110. – 112. Закона и окончава се решењем. Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Члан 18.

Одељењски старешина или предметни наставник дужан је да предузме одговарајуће радње (поднесе пријаву директору) ради покретања поступка за утврђивање одговорности ученика за теже повреде, одмах по сазнању да је повреда учињена.

Члан 19.

Поступак за утврђивање чињеничног стања поводом лакше повреде обавезе ученика спроводи одељењски старешина.

Одељенски старешина дужан је да ученика усмено саслуша, а ако је потребно и у присуству родитеља, по потреби прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена.

Члан 20.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор, закључком, најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавезе ученика или учињене повреде забране из члана 110. – 112. Закона и окончава се решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и се дати писмену изјаву.

Члан 21.

Директор спроводи васпитно-дисциплински поступак и писмено обавештава родитеља, односно старатеља ученика, разредног старешину и стручну службу о дану саслушања ученика.

Писмено обавештење родитељу, односно старатељу ученика доставља се препоручено поштом или преко запослених у Школи који обављају курирске послове, најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање ученика.

Члан 22.

Директор је дужан да ученика саслуша, а стручна служба сачини записник о саслушању ученика. Записник треба да садржи: датум, време и место сачињавања записника, име и презиме ученика, одељење и разред, име и презиме родитеља и других присутних, кратак опис повреде обавезе ученика, кратко формулисана питања и сажете одговоре на њих.

Поред саслушања и писане изјаве ученика директор може, по потреби, да прикупи прибави и друге доказе уколико исти доприноси потпунијем утврђивању чињеница, односно околности под којима је повреда учињена.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најаксније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Након спроведеног поступка и утврђеног чињеничног стања директор ће донети решење којим ће се: утврдити одговорност ученика за учињену тежу повреду обавеза и изрећи васпитно – дисциплинска мера, ослободити одговорности или поступак обуставити.

Члан 23.

Васпитно-дисциплинска мера има васпитни карактер.

Циљ васпитно-дисциплинске мере је да се утиче на ученика како би своје понашање довео у склад са правилима школског живота и рада.

Члан 24.

Приликом доношења решења о изрицању васпитно-дисциплинске мере, директор ће имати у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде обавезе, узраст ученика, да ли је раније био кажњаван и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Члан 25.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа школе.

Члан 26.

Решење из члана 25. овог Правилника доставља се ученику и родитељу, односно старатељу ученика у писменој форми.

Васпитно-дисциплинска мера изречена за тежу повреду обавеза ученика уписује се у ђачку књижицу ученика.

Заштита права ученика ученика

Члан 27.

Ученик његов родитељ, односно други законски заступник, који сматра да су му повређена права утврђена законом, доношењем или недоношењем одлуке након подношења пријаве, приговора или жалбе, односно ако је повређена забрана из члана 110. – 113. Закона има право да поднесе пријаву Министарству, у року од 8 дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је захтев основан, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве да упозори школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако школа не поступи по упозорењу из става 2. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере у складу са законом.

Члан 28.

О изреченим васпитно-дисциплинским мерама одељенски старешина води евиденцију у одговарајућој педагошкој документацији у коју уноси: име и презиме ученика, врсту изречене мере и орган који је меру изрекао, датум изрицања мере и повреду обавезе ученика због које је васпитно-дисциплинска мера изречена.

Члан 29.

Оцена из владања се поправља на предлог одељенског старешине када дође до позитивних промена у понашању ученика, а најкасније на тромесечју, односно полугодишту.

IV МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Опште одредбе

Члан 30.

Ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

2. Поступак утврђивања материјалне одговорности ученика

Члан 31.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети Тим за процену материјалне штете сачињава записник о причињеној штети. Записник садржи опис штете, време када је причињена, подаци о ученику који је проузроковао штету штету, процењену вредност штете, као и основ по коме је утврђена вредност причињене штете. Записник потписују чланови Тима и достављају га директору школе.

Члан 32.

Директор решењем утврђује одговорност ученика за причињену материјалну штету, одређује висину штете, начин надокнаде штете као и рок у коме се надокнада мора извршити.

Члан 33.

Ако штету проузрокује више ученика, сваки ученик је посебно одговоран за део штете, ако се докаже да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Кад се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

За штету одговора и ученик који је помагао или подстрекавао.

Члан 34.

Висина штете се утврђује на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене ствари, а ако то није могуће Тим процењује штету.

Члан 35.

Ученик, родитељ односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору у року од осам дана ода дана достављања решења о утвршеној

материјалној одговорности ученика. Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

У Лесковцу

Председник Школског одбора